

Bruksela, dnia 4 lutego 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 4/2009

Opinie komisji w Parlamencie Europejskim styczeń 2009 (wybrane)

1. KOMISJA PRAW KOBIEC I RÓWNOUPRAWNIENIA - Urlop macierzyński: długość, płaca i inne formy urlopu rodzinnego

Komisja praw kobiet Parlamentu Europejskiego zorganizowała publiczne przesłuchanie na temat „Urlop wychowawczy, ojcowski i macierzyński” dotyczące projektu Komisji Europejskiej z dnia 3 października 2008 roku, w którym Komisja zaproponowała przedłużenie urlopu macierzyńskiego do 18 tygodni. Komisja praw kobiet i równouprawnienia przygotowuje raport (pierwsze czytanie w PE), którego podstawowymi elementami są długość urlopu i wysokość wynagrodzenia podczas jego trwania oraz kwestie związane z urlopem ojcowskim i rodzinnym.

„W kontekście kryzysu gospodarczego i bezrobocia, kobiety zwykle stają się pierwszymi ofiarami tych zjawisk. Konieczne jest zwiększenie równouprawnienia pomiędzy mężczyznami i kobietami i podwojenie starań celem pogodzenia życia rodzinnego i zawodowego”, powiedział komisarz ds. zatrudnienia i spraw społecznych, **Vladimir Špidla**, otwierając debatę na forum komisji praw kobiet i równouprawnienia.

Komisja zaproponowała, by minimalny okres urlopu macierzyńskiego został przedłużony z 14 do 18 tygodni i by w czasie tego urlopu kobiety otrzymywały 100% zarobków, choć państwa członkowskie mogą same ustalić, jaki procent wynagrodzenia będą otrzymywały kobiety podczas tych urlopów. „To są rozwiązania zgodne z rekomendacjami Międzynarodowej Organizacji Pracy”, podkreślił komisarz Špidla.

Michal Sedláček, czeski minister spraw europejskich, poparł konieczność dokonania przeglądu dyrektywy celem lepszej ochrony kobiet. Powiedział, że chciałby, aby konsensus został osiągnięty przed końcem prezydentury czeskiej. Jednak **Edit Bauer** (EPP-ED, Słowacja) powiedziała, że trudne będzie osiągnięcie kompromisu w tak krótkim czasie, biorąc pod uwagę różny status kobiet w państwach członkowskich UE i różniące się rozwiązania legislacyjne.

• Długość urlopu macierzyńskiego i wysokość wynagrodzenia

„Czy 14 tygodni nie jest okresem wystarczającym z punktu widzenia podstawy prawnej w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia pracowników?”, spytała **Heidi Lougheed**, w imieniu organizacji pracodawców Business Europe. „Należy zająć się oddzielnie kwestiami dotyczącymi pogodzenia życia profesjonalnego i rodzinnego. Innym problemem jest propozycja dotycząca kwestii finansowych, a więc wysokości wynagrodzenia podczas urlopu, co leży wyłącznie w gestii państwa członkowskich”, dodała.

Ten pogląd był podzielany przez **Christę Klač** (EPP-ED, Niemcy), która spytała „w jaki sposób i na jakiej podstawie należy zapłacić za urlop macierzyński?”. Ale **Eva-Britt Svensson** (GUE/NGL, Szwecja) podkreśliła, że „rozmowa o jakimkolwiek koszcie w odniesieniu do życia rodzinnego jest niepokojąca”.

Catelene Passchier, reprezentująca Europejską Konfederację Związków Zawodowych (EKZZ, ang. *European Trade Union Confederation - ETUC*), była zdania, że kobieta na urlopie macierzyńskim powinna otrzymywać 100% pensji, ponieważ w jej opinii „kobiety nie powinny być karane za zajście w ciążę”. Jednakże stwierdziła, że jest rozczarowana, że w omawianej dyrektywie nie bierze się pod uwagę kwestii konieczności karmienia piersią, analizy ryzyka podczas ciąży oraz nowych form rodziny.

- **Inne rodzaje urlopu**

Komisarz Špidla powiedział, że organizacje pracodawców i pracowników rozpoczęły negocjacje na temat zmiany legislacji dotyczącej urlopu rodzinnego w lipcu 2008 r. „Dłuższy urlop macierzyński oznacza, że pracownik będzie w tym okresie pozostawał poza rynkiem pracy, tak więc celem ograniczenia ryzyka, urlop macierzyński musi być dzielony z ojcem”, mówiła **Fátima Duarte**, przewodnicząca Komisji ds. Równouprawnienia i Zatrudnienia parlamentu Portugalii.

Taka praktyka ma już miejsce w Szwecji, wyjaśniła **Birgitta Åseskog**, doradca szwedzkiego Ministerstwa Integracji i Równości Płci, gdzie elastyczna legislacja i hojny system wynagrodzeń pozwala, by obydwój rodzice mogli zostać w domu z dzieckiem w pierwszym roku jego życia.

„Ojcowie muszą się mocniej zaangażować i w krajach skandynawskich odsetek ojców, którzy wzięli tzw. urlop ojcowski, zwiększył się w momencie, w którym został zagwarantowany stały, z góry określony, okres urlopu”, powiedziała **Ninetta Zoi**, konsultantka zastępcy ministra zdrowia i solidarności społecznej w Grecji.

Równość płci wymaga zrównoważonego udziału zarówno kobiet, jak i mężczyzn w życiu prywatnym i zawodowym. „Kobiety nie powinny być nadmiernie chronione. Poszerzenie podstawy prawnej dyrektywy do równego traktowania pozwoli na włączenie do niej zapisów dotyczących tzw. urlopu ojcowskiego”, powiedziała pod koniec debaty **Edite Estrela** (PSE, Portugalia), która przygotowuje raport w PE na ten temat.

Procedura współdecydowania, pierwsze czytania, głosowanie w komisji: 16 kwietnia 2009 r., w PE podczas sesji: maj, Strasburg.

- **KE - Dzięki dłuższym i lepszym urlopom macierzyńskim Komisja ułatwia milionom kobiet godzenie pracy i życia rodzinnego**

Na podstawie wniosków przedstawionych dziś przez Komisję Europejską miliony kobiet w całej Europie uzyskają prawo do dłuższych i lepszych urlopów macierzyńskich. Osobny wniosek ma na celu poprawę sytuacji także kobiet prowadzących działalność na własny rachunek przez zapewnienie im jednakowego dostępu do urlopów macierzyńskich na zasadzie dobrowolności. Obie inicjatywy stanowią część pakietu środków zmierzających do zwiększenia równowagi między życiem zawodowym a rodzinnym dla wszystkich Europejczyków, kobiet i mężczyzn, a ich celem jest uaktualnienie i poprawa istniejącego prawodawstwa UE. Zostaną one teraz przekazane do Parlamentu Europejskiego i rządów krajowych do rozpatrzenia. Tymczasem europejscy partnerzy społeczni rozpoczęli negocjacje w celu poprawy innych rodzajów urlopów rodzinnych, takich jak urlopy rodzicielskie.

„Godzenie pracy, życia rodzinnego i prywatnego jest ogromnym wyzwaniem dla milionów Europejczyków, zarówno kobiet, jak i mężczyzn”, powiedział Vladimír Špidla, komisarz UE ds. zatrudnienia, spraw społecznych i równości szans. „Jednak to kobiety posiadanie dzieci częściej przypłacają utratą zarobków i perspektyw zawodowych. Tylko 65,5% kobiet z dziećmi na utrzymaniu pracuje, podczas gdy wśród mężczyzn współczynnik ten wynosi 91,7%. Nasze wnioski w sprawie poprawy urlopów macierzyńskich pomogą kobietom łączyć pracę i życie rodzinne, podnosząc jakość życia ich oraz ich rodzin. Pomogą one także zwiększyć uczestnictwo kobiet w rynku pracy oraz sprostać wyzwaniom związanym ze starzeniem się społeczeństwa: kraje, w których pracuje więcej kobiet, mają także wyższe wskaźniki urodzin.”

➤ **Lepsze urlopy macierzyńskie**

Wniosek Komisji w sprawie urlopów macierzyńskich (zmieniający istniejącą dyrektywę 92/85/EWG z 1992 r.) wydłuża minimalny okres urlopu z 14 do 18 tygodni i zaleca wypłacanie kobietom 100% ich pensji, daje jednak państwom członkowskim możliwość ustalenia tego pułapu na poziomie wynagrodzenia chorobowego. Ponadto kobiety będą miały większą swobodę decydowania, kiedy skorzystać z nieobowiązkowej części urlopu (przed urodzeniem dziecka, czy po), a tym samym nie będą już zobowiązane do wykorzystania części urlopu przed urodzeniem dziecka, co ma obecnie miejsce w niektórych państwach członkowskich.

Wzmocniona zostanie również ochrona przed zwolnieniem z pracy oraz prawo do powrotu na to samo lub równoważne stanowisko po zakończeniu urlopu macierzyńskiego. Wprowadzona zostanie także możliwość zażądania od pracodawcy elastycznych godzin pracy po zakończeniu urlopu macierzyńskiego, pracodawca będzie miał jednak prawo odrzucić taką prośbę.

➤ **Większe prawa dla kobiet prowadzących działalność na własny rachunek**

Wniosek w sprawie kobiet prowadzących działalność na własny rachunek daje im taki sam dostęp do urlopów macierzyńskich, jaki przysługuje pracownikom zatrudnionym przez innych, jednak na zasadzie dobrowolności (zastępując istniejącą dyrektywę 86/613/EWG). Jednocześnie małżonkowie i partnerzy życiowi (uznawani przez prawo krajowe), którzy w sposób nieformalny pracują w małych firmach rodzinnych, takich jak gospodarstwo rolne lub praktyka lekarska (tzw. małżonkowie współpracujący), będą mieli, o ile wyrażą taką wolę, dostęp do zabezpieczenia społecznego przynajmniej na takim samym poziomie, jak pracownicy formalnie prowadzący działalność na własny rachunek.

➤ **Pozostałe przepisy zwiększające równowagę między pracą a rodziną**

Ponadto, jako część tego samego pakietu, Komisja opublikowała dzisiaj sprawozdanie w sprawie zapewnienia opieki nad dziećmi w krajach Unii Europejskiej oraz postępów każdego z państw członkowskich pod względem docelowej liczby ośrodków opieki nad dziećmi, uzgodnionej przez liderów UE w Barcelonie w 2002 r. 17 września 2008 r. partnerzy społeczni

na szczeblu europejskim rozpoczęli negocjacje na temat urlopów rodzicielskich, mając nadzieję na zmianę istniejącego prawodawstwa UE (dyrektywa 96/34/WE), które również oparte jest na porozumieniu ramowym zawartym z europejskimi pracodawcami i przedstawicielami związków zawodowych. Negocjacje planuje się zakończyć w ciągu dziewięciu miesięcy. W dłuższej perspektywie Komisja pragnie również poprawić inne rodzaje urlopów rodzinnych, takich jak urlop ojcowski (krótkookresowy urlop dla ojców na czas porodu lub adopcji dziecka), urlop adopcyjny (urlop podobny do urlopu macierzyńskiego na czas adopcji dziecka) oraz urlop opiekuńczy (w celu opieki nad pozostającymi na utrzymaniu członkami rodziny).

➤ **Kolejne kroki**

Oba wnioski zostaną przedyskutowane w ramach procedury współdecyzji przez Parlament Europejski oraz państwa członkowskie w Radzie (większość kwalifikowana). Oczekuje się, że porozumienie zostanie osiągnięte w 2009 r. Państwa UE będą miały następnie dwa lata na wprowadzenie tych przepisów do swojego prawa krajowego.

2. KOMISJA PRAWNA - Statut europejskiej spółki prywatnej: ułatwienie na drodze do rozpoczęcia działalności gospodarczej w Unii Europejskiej

Zaproponowany statut europejskiej spółki prywatnej, mający na celu ułatwienie MŚP prowadzenia działalności na jednolitym rynku i dzięki temu umożliwienie im osiągnięcia lepszych wyników gospodarczych oraz ograniczenie kosztów tej działalności, został poparty przez komisję ds. prawnych. Członkowie tej komisji wprowadzili do tekstu poprawki mające na celu zapobieżenie niewłaściwemu wykorzystaniu oraz zapewnienie poszanowania praw pracownika.

W raporcie, przygotowanym przez **Klausa Heinerja Lehne** (EPP-ED, Niemcy), autor sprawozdania z zadowoleniem przyjmuje projekt wprowadzenia jednolitych zasad koniecznych do utworzenia firmy, zgodnie z prawem wspólnotowym. Projekt jest odpowiedzią na prośbę formalną Parlamentu Europejskiego z lutego 2007 r., w której Parlament wezwał do stworzenia statutu europejskiej spółki prywatnej, utworzonego dla MŚP.

• **Statut europejskiej spółki prywatnej**

Statut europejskiej spółki prywatnej wprowadza jednolite zasady, konieczne do utworzenia spółki w Unii Europejskiej, niezależnie od miejsca, w którym chcemy, by powstała. Celem jest ułatwienie zakładania i prowadzenia przedsiębiorstw na jednolitym rynku a także zmniejszenie kosztów przestrzegania przepisów związanych z tworzeniem i prowadzeniem przedsiębiorstw, które wynikają z rozbieżności pomiędzy przepisami krajowymi różnych państw członkowskich w zakresie powstawania i prowadzenia spółek.

Zgodnie z projektem Komisji Europejskiej, europejska spółka prywatna to spółka posiadająca osobowość prawną i kapitał zakładowy. Jest to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, tzn. jej wspólnicy ponoszą odpowiedzialność do wysokości ich wkładu za określoną część kapitału zakładowego. Ponieważ w projekcie jest mowa o spółce prywatnej (niepublicznej), udziały europejskiej spółki prywatnej nie mogą być przedmiotem ofert publicznych ani obrotu publicznego.

Wymagane jest, aby europejska spółka prywatna posiadała statutową siedzibę i zarząd główny lub siedzibę zarządu na terytorium państwa członkowskiego. Zgodnie jednak z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Centros¹, zakładana spółka może posiadać statutową siedzibę i zarząd główny lub siedzibę zarządu w różnych państwach członkowskich. Wspólnicy mogą również zdecydować o przeniesieniu statutowej siedziby spółki do innego państwa członkowskiego, zachowując osobowość prawną i bez konieczności likwidowania spółki.

- **Element „transgraniczności” konieczny do tego, by być europejską spółką prywatną**

Członkowie komisji zgodzili się, co do ogólnego celu rozporządzenia, jednak zdecydowali się na wprowadzenie poprawek, celem ograniczenia niewłaściwego stosowania tego terminu, w szczególności w odniesieniu do udziału pracowników, kontroli rejestracji a także minimalnych wymagań kapitałowych.

Komisja wprowadziła również poprawki, które określają, że aby uzyskać tytuł europejskiej spółki prywatnej, przedsiębiorstwo musi spełniać kryterium „transgraniczności”. Kryterium to może oznaczać, na przykład, że założyciele firmy będą pochodzili z różnych krajów UE a cel do osiągnięcia będzie realizowany w więcej niż jednym państwie członkowskim UE lub poprzez oddziały w wielu państwach członkowskich. Jednakże, celem uniknięcia powstania dodatkowych obciążeń i nowych obowiązków dla nowo tworzonych firm, eurodeputowani podkreślili, że kryterium transgraniczności nie powinno być przeszkodą w założeniu firmy. Państwa członkowskie będą mogły zweryfikować spełnienie tego kryterium w dwa lata od założenia nowej firmy.

W opinii Komisji Europejskiej wstępny warunek dotyczący transgraniczności ograniczyłby w znacznym stopniu możliwości wykorzystania tego instrumentu. Co więcej, warunek taki mógłby być obchodzony, a jego kontrolowanie i egzekwowanie stanowiłoby nieuzasadnione obciążenie dla państw członkowskich.

- **Harmonizacja w celu większego odsetka partycypacji pracowników**

Zaproponowany tekst stwierdza, że europejska spółka prywatna powinna podlegać przepisom w sprawie partycypacji pracowników obowiązującym w państwie członkowskim, w którym mieści się jej statutowa siedziba, o ile przepisy takie istnieją.

W przypadku przeniesienia firmy do innego państwa członkowskiego, obowiązują zasady prawa przyjmującego państwa członkowskiego, chyba że jedna trzecia pracowników pochodzi z macierzystego państwa członkowskiego. W takim przypadku, jeśli państwo, do którego przeniosła się europejska spółka prywatna, nie oferuje takiego samego poziomu partycypacji pracowników, wówczas zarząd firmy powinien negocjować nowe zasady z przedstawicielami pracowników. Jeśli negocjacje zostaną przerwane i nie doprowadzą do rozwiązania tej kwestii, wówczas prawo państwa członkowskiego, z którego pochodzi dana firma, będą musiały być stosowane.

Eurodeputowani zmienili zapis dotyczące partycypacji pracowników celem ochrony ich praw. Zgodnie z przyjętym tekstem, w sytuacji, jeżeli więcej niż 500 pracowników europejskiej spółki prywatnej, stanowiących co najmniej trzy czwarte wszystkich pracowników, pracuje w

¹ Sprawa C-212/97.

państwie członkowskim lub państwach członkowskich, które przewiduje (przewidują) szerszy zakres partycypacji pracowników niż państwo członkowskie, w którym SPE posiada statutową siedzibę, obowiązują następujące przepisy.

- **Minimalna wysokość kapitału nie powinna stanowić przeszkody**

Komisja spraw gospodarczych i monetarnych wprowadziła poprawki do zapisu Komisji, która, celem ułatwienia rozpoczynania działalności gospodarczej, ustaliła minimalną wysokość kapitału zakładowego na kwotę 1 EUR. Eurodeputowani zgodzili się, że wysokość kapitału początkowego nie powinna być przeszkodą, ale równocześnie dodali, że firma musi podpisać „certyfikat wypłacalności”, aby udowodnić, że jest w stanie spłacić długi. W przypadku, gdyby nie była w stanie przedstawić takiego dowodu, wówczas minimalna wysokość kapitału powinna być ustalona na poziomie 8.000 EUR.

- **Wezwanie do stworzenia nowej legislacji celem wspierania przenoszenia firm w ramach UE**

Komisja spraw prawnych również przyjęła inicjatywę legislacyjną, wzywającą Komisję Europejską do przedstawienia projektu umożliwiającego transfery transgraniczne firm w ramach UE.

Raport, również przygotowany przez posła Lehne, przedstawia warunki przyjęcia projektu Komisji. Członkowie PE twierdzą, że to przeniesienie nie powinno powodować nieprzewidzianych zakłóceń działalności lub też utraty osobowości prawnej. Ponadto komisja spraw prawnych rekomenduje, by Komisja Europejska wzięła pod uwagę prawa wszystkich udziałowców, również tych mniejszych oraz wierzycieli.

Statut europejskiej spółki prywatnej pozwalałby na prowadzenie transgranicznej działalności gospodarczej na jednakowych zasadach, bez potrzeby rejestrowania spółki w każdym państwie członkowskim. Rejestracja spółki tylko w kraju, w którym ma ona swoją siedzibę pozwoli zmniejszyć koszty i obciążenia administracyjne, ponieważ spółka będzie tworzona w oparciu o jednolite regulacje wspólnotowe, a nie odmienne uregulowania prawne państw członkowskich. Dlatego posłowie zalecają, aby statut europejskiej spółki prywatnej oparty był, na ile to możliwe, na prawie wspólnotowym unikając odwołań do przepisów krajowych.

3. KOMISJA SPRAW GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH - Wezwanie do przyjęcia legislacji UE na rzecz rozwoju mikrokredytów dla wsparcia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

Komisja spraw gospodarczych i monetarnych wezwała Komisję Europejską do przyjęcia legislacji UE na rzecz rozwoju mikrokredytów dla wsparcia wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Celem tej legislacji byłaby likwidacja problemów spowodowanych przez przepisy dotyczące zapobiegania praniu pieniędzy oraz konkurencji. Należy te przepisy dostosować pod kątem ograniczenia przeszkód przy przyznawaniu mikrokredytów. To z kolei pozwoliłoby na większe współfinansowanie UE oraz wprowadzenie zharmonizowanych ram unijnych dla podmiotów udzielających kredytów.

Komisja definiuje mikrokredyt jako pożyczkę do 25 000 EUR mikroprzedsiębiorstwu (tj. przedsiębiorstwu zatrudniającemu mniej niż 10 osób i którego roczny obrót i/lub całkowity roczny bilans nie przekracza 2 mln EUR). Mikrokredyt wywodzi się ze świata rozwijającego

się, ale równocześnie jest użyteczny celem stymulowania działalności gospodarczej w Europie. Mikrokredyt jest często przyznawany nie tylko z powodów ekonomicznych i nie tylko dla zysku, ale służy również celowi spójności poprzez próbę integracji lub ponownej integracji ze społeczeństwem osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Przyznanie mikrokredytu pociąga za sobą wyższe koszty operacyjne ze względu na niewielki rozmiar pożyczki, brak (wystarczających) zabezpieczeń i wysokie koszty manipulacyjne, gdyż z klientami często trudno się fizycznie skontaktować, oraz potrzebę dużego zakresu usług pomocniczych i doradczych dla przedsiębiorstw - co wiąże się z koniecznością posiadania dużej i kosztownej sieci osób blisko związanych z grupą docelową. Nawet, jeśli udzielanie mikrokredytów nie przynosi zysków, to i tak jego wspieranie jest opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia, gdyż zasadniczo koszty wsparcia finansowego dla samozatrudnienia są niższe niż świadczenia dla bezrobotnych, przynajmniej w perspektywie średnio- i długoterminowej.

W raporcie przygotowanym przez posła **Zsolt László Becsey** (EPP-ED, Węgry), komisja spraw gospodarczych i monetarnych PE domaga się od Komisji Europejskiej przedstawienia projektu legislacyjnego, który brałby pod uwagę różne środki celem stworzenia ram legislacyjnych zachęcających do rozwoju systemu mikrokredytów w Europie.

- **Zasady konkurencji i prania brudnych pieniędzy**

Eurodeputowani domagają się, aby ani przepisy dotyczące prania brudnych pieniędzy, ani konkurencji, nie wstrzymywały rozwoju możliwości udzielania mikrokredytów. Dodają, że unijne przepisy w sprawie zamówień publicznych powinny pomagać osobom biorącym mikrokredyt.

- **Możliwości unijnego współfinansowania**

Członkowie komisji chcą umożliwienia współfinansowania przez UE projektów szczególnie ukierunkowanych na promowanie dostępności mikrokredytów dla grup docelowych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, określonych przez państwa członkowskie w ich ustawodawstwie (takich jak społeczność romska, imigranci, osoby mieszkające na obszarach wiejskich o niekorzystnych warunkach gospodarowania oraz kobiety). Osoby te nie mają możliwości otrzymania zwykłego kredytu, ponieważ nie kwalifikują się do korzystania z banków. Konieczne jest przeprowadzenie badań i wymiana najlepszych praktyk na polu operacyjnym, np. w odniesieniu do alternatywnych wymagań dotyczących zabezpieczeń, nietradycyjnych metod oceny zdolności kredytowej, systemów oceny i roli pośredników, w odniesieniu do innowacyjnych technik przyznawania, zabezpieczania i ograniczania ryzyka mikrokredytów, zakresu oraz grup docelowych, w odniesieniu do których sprawdza się takie podejście w kontekście UE. Ponadto warto byłoby stworzyć unijną bazę danych zawierającą pozytywne i negatywne dane kredytowe na temat osób biorących mikrokredyty. Dodatkowo, aby uniknąć równoległości/powielania Komisja powinna wyznaczyć jeden organ koordynujący zajmujący się wszystkimi działaniami UE dotyczącymi finansowania mikrokredytów. Komisja PE ponadto wzywa Komisję Europejską do opracowania strategii informacyjnej w celu promowania samozatrudnienia jako alternatywy dla pracy na etacie, a zwłaszcza jako sposobu uniknięcia bezrobocia grup docelowych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji a także do zachęcania państw członkowskich do stosowania zachęt podatkowych na rzecz zaangażowania prywatnych podmiotów w przedsięwzięcie mikrokredytów.

- **Unijne ramy dotyczące nadzoru i funkcjonowania pozabankowych instytucji mikrofinansowych**

W opinii eurodeputowanych, Komisja Europejska powinna zaproponować prawodawstwo zapewniające ramy unijne dla pozabankowych instytucji mikrofinansowych. W skład tych ram powinny wchodzić następujące elementy: a) jasna definicja podmiotów udzielających mikrokredytów zapewniająca, że nie biorą one depozytów, a co za tym idzie nie są instytucjami finansowymi zgodnie z dyrektywą w sprawie wymogów kapitałowych; b) zdolność do prowadzenia działalności związanej tylko z kredytami; c) zdolność do udzielania pożyczek; oraz d) zharmonizowane, oparte na ryzyku zasady dotyczące autoryzacji, rejestracji, sprawozdawczości i nadzoru ostrożnościowego.

- **Inicjatywa legislacyjna**

Raport został przyjęty przez komisję ds. gospodarczych i monetarnych. Parlament Europejski, na podstawie art. 192 Traktatu WE może zwrócić się do Komisji, by przedstawiła projekt legislacyjny. Aby raport został przyjęty podczas sesji plenarnej, musi zostać poparty przez większość posłów PE (przynajmniej 393 posłów musi być „za”).

4. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH – Prezydencja czeska przepytywana na temat konfliktu w strefie Gazy i sytuacji gazowej w Unii Europejskiej

Podczas debaty o priorytetach prezydencji czeskiej w komisji spraw zagranicznych Parlamentu Europejskiego, eurodeputowani pytali czeskiego ministra spraw zagranicznych – **Karela Schwarzenberga** – o sytuację w Gazie i konflikt gazowy. Dyskutowano również na temat poszerzenia UE o kraje bałkańskie i Partnerstwa Wschodniego.

„Naszym priorytetem w tym momencie jest umocnienie osiągniętego zawieszenia broni. Pozwoli to na złagodzenie dramatycznej sytuacji humanitarnej w strefie Gazy”, powiedział czeski minister. „Wydaje się, że Izrael osiągnął swój główny cel i może zacząć wycofywanie swoich sił ze strefy Gazy. Poprzez ogłoszenie swojego własnego zwycięstwa, Hamas jest również gotowy na zawieszenie broni”, dodał minister.

Minister Schwarzenberg wezwał do poprawy kontroli granic, w szczególności pomiędzy Egiptem i Gazą, gdzie ma miejsce przemyt broni. Powiedział, że osiągnięciu tego celu będzie mogła służyć zaproponowana przez Wielką Brytanię, Niemcy i Francję operacja morska. Otwarcie przejść granicznych oraz zniesienie obecnej blokady po stronie izraelskiej były jednymi z głównych priorytetów prezydencji czeskiej.

„Jeśli Hamas zrezygnuje z przemocy, wówczas będzie to normalne polityczne posunięcie”, powiedział minister Schwarzenberg odpowiadając na pytanie **Ignacio Salafranca** (EPP-ED, Hiszpania), dotyczące szans na dialog z Hamasem. Poseł spytał również, czy Hamas nadal figuruje na unijnej liście organizacji terrorystycznych. Minister powiedział, że obecnie nie popiera bezpośrednich rozmów z Hamasem, które powinny być prowadzone przez Egipt, ponieważ graniczy on ze strefą Gazy. Ponadto Egipt, z uwagi na wysiłki poczynione celem rozwiązania kryzysu, posiada większą legitymację do prowadzenia tych rozmów.

Odbudowa zniszczonej infrastruktury była tematem wspomnianym przez kilku członków PE, m.in. **Véronique de Kayser** (PSE, Belgia) i **Mario Matzakisa** (ALDE, Cypr). Minister

powiedział, że koszty odbudowy zostaną solidarnie poniesione przez UE, państwa arabskie i Stany Zjednoczone. „Izrael również będzie mógł wnieść swój wkład”, powiedział.

- **Kryzys gazowy**

Odnosząc się do konfliktu gazowego pomiędzy Rosją a Ukrainą i możliwych konsekwencji tego kryzysu, minister Schwarzenberg powiedział, że będzie jedynie usatysfakcjonowany, gdy nastąpi trwale wznowienie dostaw rosyjskiego gazu do Europy, „gdy gaz dopłynie do granicy słowackiej”.

„Podstawowa lekcja dla Unii Europejskiej, która wynika z tego kryzysu, jest następująca: ani Rosja, ani Ukraina, nie są wiarygodnymi dostawcami. Europa musi myśleć o alternatywnych źródłach dostaw gazu oraz nowych sieciach przesyłowych. W tym kontekście projekt Nabucco staje się coraz ważniejszy”, powiedział minister. Gazociąg Nabucco, którego założeniem jest dostarczanie gazu do Europy z Morza Kaspijskiego poprzez Turcję, jest przedsięwzięciem prywatnym i nie otrzymuje żadnych funduszy UE, podkreślili polscy eurodeputowani: **Konrad Szymański** (UEN, Polska) i **Janusz Onyszkiewicz** (ALDE, Polska).

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL, Cypr) wyraził zaniepokojenie wypowiedziami tureckiego premiera, Recep Tayyip Erdogan, który groził zablokowaniem projektu Nabucco, jeśli nie będzie postępów w negocjacjach jego kraju dotyczących akcesji do UE. Energia jest jednym z rozdziałów, które dotychczas nie zostały otwarte z Turcją.

- **Poszerzenie UE na Balkany Zachodnie**

„Założeniem prezydencji czeskiej jest osiągnięcie dalszych postępów na drodze do rozszerzenia UE, zarówno poprzez udzielenie pomocy krajom kandydującym w zbliżeniu się do członkostwa a także poprzez pomoc krajom stowarzyszonym w uzyskaniu statusu kraju kandydującego”, powiedział minister Schwarzenberg.

W kwestii Chorwacji, podstawową przeszkodą na drodze do wejścia do UE jest konflikt graniczny ze Słowenią, zauważył **Jelko Kacin** (ALDE, Słowenia) i **Alojz Peterle** (EPP-ED, Słowenia). Słowenia blokuje w Radzie otwarcie dalszych rozdziałów negocjacyjnych z Chorwacją.

- **Partnerstwo Wschodnie**

Prezydencja czeska również będzie się starała wzmocnić ideę Partnerstwa Wschodniego, którego założeniem jest wzmocnienie relacji pomiędzy Unią Europejską i sześcioma byłymi republikami radzieckimi (Ukraina, Gruzja, Armenia, Azerbejdżan, Mołdawia i Białoruś). „Partnerstwo Wschodnie jest jednym z priorytetów prezydencji”, powiedział minister Schwarzenberg. „To partnerstwo nie jest tanim substytutem dla rozszerzenia, ale przemyślanym planem zapewniającym rozwój, stabilizację i dobrobyt w całym regionie” powiedział minister. Stworzenie stref wolnego handlu i uelastycznienie reżimu wizowego powinny być negocjowane z tą grupą krajów.

5. KOMISJA SPRAW ZAGRANICZNYCH - Konflikty na Bałkanach nie mogą stać na drodze do akcesji do UE

Konflikty bilateralne na Bałkanach nie powinny stać na drodze ani Chorwacji ani Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii w ich postępach w integracji z Unią Europejską. Takiego zdania jest komisja spraw zagranicznych PE (AFET), która przyjęła dwie rezolucje na temat sprawozdań dotyczących postępów Chorwacji i Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii. Komisja AFET z zadowoleniem przyjęła również wyrażenie zgody rządu Serbii na rozmieszczenie misji EULEX w Kosowie.

- **Chorwacja**

Komisja AFET wyraziła przekonanie, że negocjacje z Chorwacją mogą zostać zakończone w 2009 r., zgodnie z mapą drogową opublikowaną przez Komisję Europejską. Walka z przestępczością zorganizowaną i korupcją zostały wspomniane jako podstawowe delikatne kwestie w integracji Chorwacji z UE. Rezolucja na temat postępów Chorwacji w 2008 r. została przygotowana przez **Hannes Swoboda** (PSE, Austria). Zwrócił w niej uwagę na konieczność zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej w Chorwacji.

Eurodeputowani żałują, że negocjacje akcesyjne były blokowane przez długi okres czasu z uwagi na konflikty bilateralne, tj. na temat ustalenia granic lądowych i morskich ze Słowenią. Słowenia blokowała otwarcie nowych rozdziałów w negocjacjach akcesyjnych w grudniu 2008 r. W roku 2007 premierzy Chorwacji i Słowenii osiągnęli nieformalne porozumienie w sprawie przekazania ich sporu granicznego do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze. Dlatego eurodeputowani wezwali obie strony do realizacji tego porozumienia.

Rezolucja na temat Chorwacji została przyjęta stosunkiem głosów 55 za, 2 przeciw i 1 wstrzymującym się. Raport Hennela Swobody będzie głosowany podczas sesji w marcu Strasburgu.

- **Była Jugosłowiańska Republika Macedonii – FYROM**

W przygotowanej rezolucji w sprawie sprawozdania dotyczącego postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii w 2008 r., eurodeputowani wyrażają wsparcie dla starań mediatora Nimetza na rzecz jak najszybszego osiągnięcia ostatecznego porozumienia pomiędzy Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii i Grecją w oparciu o jego propozycję z 6 października 2008 r. dotyczącą sposobu międzynarodowego wyjaśnienia kwestii rozróżnienia pomiędzy obszarami należącymi do różnych państw, lecz mających wspólny mianownik, mianowicie nazwę Macedonia. W rezolucji eurodeputowani ostrzegają, że jeżeli nie uda się osiągnąć szybkiego porozumienia, może skutkować to długim opóźnieniem przystąpienia Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii do UE oraz postawiłoby pod znakiem zapytania kwestię, czy kraj ten będzie pierwszym krajem przyjętym do UE po Chorwacji.

Kwestie dwustronne również pojawiają się w rezolucji na temat postępów Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii na drodze do UE. W rezolucji, przygotowanej przez **Erik Meijer** (GUE/NGL, Holandia), eurodeputowani wyrażają nadzieję, że rząd grecki nie będzie już dłużej wetował otwierania kolejnych rozdziałów negocjacyjnych i będzie wspierał integrację Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii z Unią Europejską i NATO.

Jeśli chodzi o zobowiązania Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii, rezolucja wielokrotnie zwraca uwagę, jak ważna dla tego kraju jest kontynuacja wspierania dobrych relacji sąsiedzkich. Dlatego tak ważne jest rozwiązanie rozwiązaniem kwestii nazwy Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii.

Eurodeputowani nawołują Radę do podjęcia decyzji, co do daty rozpoczęcia negocjacji z Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii przed końcem 2009 roku.

Rezolucja dotycząca Byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii została przyjęta w komisji 64 głosami za, 7 przeciw i 2 wstrzymującymi się. Sprawozdanie będzie poddane głosowaniu podczas sesji w marcu w Strasburgu.

- **Rezolucja w sprawie Kosowa i roli UE**

W rezolucji przygotowanej przez **Joost Legendijk** (Zieloni/EFA, Holandia) eurodeputowani wyrażają zadowolenie z powodu zgody rządu Serbii na uruchomienie europejskiej misji policyjnej, celnej i sądowej (EULEX) i rozmieszczenie jej w Kosowie w ramach europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony. Jej zadaniem jest monitorowanie i doradzanie właściwym instytucjom w Kosowie we wszystkich dziedzinach związanych z szeroko pojętą praworządnością. Eurodeputowani wzywają Kosowo i Serbię do kontynuowania konstruktywnego dialogu na temat kwestii leżących we wspólnym interesie oraz włączenia się we współpracę regionalną.

Eurodeputowani z zadowoleniem przyjmują poprawę sytuacji pod względem bezpieczeństwa w Kosowie a także popierają dążenie policji w Kosowie do osiągnięcia stosunkowo wysokiego poziomu profesjonalizmu i niezawodności. Ponadto pozytywnie odbierają powrót niektórych oficerów serbskich do policji w Kosowie oraz zachęcają pozostałych, aby uczynili to samo.

Rezolucja została przyjęta 45 głosami za, 7 przeciw, przy jednym głosie wstrzymującym się. Raport Legendijka zostanie poddany pod głosowanie podczas sesji PE w Strasburgu w lutym br.

6. KOMISJA PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII - Bezpieczeństwo energetyczne - projekt przyszłej strategii energetycznej UE

W świetle niedawnego kryzysu gazowego między Ukrainą i Rosją, który dotknął terytorium Unii, komisja przemysłu, badań naukowych i energii (ITRE) wyraziła poparcie dla zamiaru udoskonalenia przez Komisję Europejską ram dyrektywy Rady 2004/67/WE z dnia 26 kwietnia 2004 r. dotyczącej środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego² i wezwała Komisję do zaproponowania zmian w tej dyrektywie przed końcem 2009 r.. Komisja (ITRE) PE przygotowała rekomendacje dla przyszłej polityki energetycznej Unii Europejskiej, które zawarła w sprawozdaniu autorstwa **Anne Laperrouze** (ALDE, Francja) w sprawie drugiego strategicznego przeglądu energetycznego. Przegląd ten będzie tematem debaty podczas Rady Europejskiej 19-20 marca br. na temat przyszłej unijnej strategii energetycznej.

- **Krajowe i unijne plany działania w sytuacjach awaryjnych**

² Dz.U. L 127 z 29.4.2004, s. 92.

W opinii eurodeputowanych europejska polityka energetyczna powinna dążyć do nierozłącznego osiągnięcia trzech zasadniczych i równie ważnych celów, a mianowicie bezpieczeństwa dostaw i solidarności między państwami członkowskimi, przeciwdziałania zmianom klimatu, m.in. silnego zaangażowania we wdrażanie celów własnych UE, oraz konkurencyjności. W swoim sprawozdaniu, Komisja ITRE podkreśla, że zasadnicze elementy przeglądu dyrektywy Rady 2004/67/WE na temat bezpieczeństwa dostaw powinny mieć charakter obowiązkowy i objąć realne, krajowe i unijne plany działania w sytuacjach awaryjnych, które określa m.in.:

- wspólne oświadczenie o sytuacji awaryjnej,
- udzielanie poszkodowanym krajom dostępnych zasobów i infrastruktury,
- dystrybucję skoordynowaną,
- zastosowanie środków nadzwyczajnych w krajach nieposzkodowanych lub poszkodowanych w mniejszym stopniu w celu zwiększenia ilości gazu dla dotkniętych rynków.

Komisja uważa, że koniecznie należy poprawić funkcjonowanie rynku dzięki przejrzystości oraz zwiększyć dostępność gazu na rynku. Dlatego Komisja ITRE wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie do rozwoju rezerw gazu umożliwiających szybkie jego udostępnianie.

Eurodeputowani ponadto podkreślają w sprawozdaniu znaczenie rozbudowy wzajemnych połączeń gazowych i elektrycznych, przebiegających przez Europę Środkową oraz Południowo-Wschodnią na osi Północ-Południe. Ponadto przypominają, że sieci w regionie Morza Bałtyckiego powinny być rozbudowywane i zintegrowane z siecią zachodnioeuropejską. Dlatego Komisja ITRE podkreśla konieczność nadania szczególnej uwagi opracowaniu w 2009 r. planu bałtyckich połączeń międzysieciowych, obejmującego gaz, energię elektryczną oraz magazynowanie.

Jednakże eurodeputowani podkreślają, że urzeczywistnienie rynku energii będzie udane tylko wówczas, jeżeli zostaną usunięte przeszkody inwestycyjne i zbudowane fizyczne połączenia wiążące wszystkie państwa członkowskie w jedną wspólną sieć energetyczną i jeżeli ten rynek pozwoli ostatecznie uniknąć niestabilności cen energii i zapewnić uczciwy rynek wszystkim producentom i sieciom oraz umożliwić integrację nowych producentów energii i technologii energetycznych.

• **Nowe umowa z Rosją jest konieczna**

Eurodeputowani zauważają, że zapotrzebowanie Unii na energię wciąż rośnie w większości sektorów, a potencjał w zakresie efektywności energetycznej pozostaje w dużej mierze niewykorzystany. UE importuje obecnie 54% zużywanej przez nią energii, a proporcje te mogłyby osiągnąć 70% w 2030 r. Unia Europejska, nawet mimo pomocy ambitnych i rygorystycznie wdrażanych planów dotyczących wydajności energetycznej i oszczędności energii, prawdopodobnie w perspektywie średnioterminowej wciąż będzie uzależniona od dostaw energii z paliw kopalnych z krajów trzecich. W związku z tym eurodeputowani zwracają się o wzmożenie dialogu z krajami produkcji, tranzytu i pozostałymi krajami konsumentami, oraz bardziej ogólnie, o nasilenie współpracy na szczeblu międzynarodowym w celu zwiększenia przejrzystości na światowych rynkach energii i podjęcia kwestii zrównoważonego rozwoju.

Dlatego Komisja ITRE popiera zamiar negocjowania nowej, szerokiej umowy zastępującej umowę o partnerstwie i współpracy z 1997 r. z Rosją, na podstawie której do Unii dostarczane jest 42% importowanego gazu, jak również 100% gazu importowanego przez Bułgarię, Słowację, Finlandię i państwa bałtyckie, ponad 30% importu ropy naftowej i 15% unijnego zapotrzebowania na produkty destylacji. Eurodeputowani zauważają, że stosunki między UE a Rosją są stosunkami wzajemnej zależności i powinny w pełni być zgodne z zasadami traktatu karty energetycznej i jego protokołami tranzytowymi, co stwierdzono również na szczycie G8 w Heiligendamm. Ponadto, podkreślają potrzebę włączenia Ukrainy w europejskie ustalenia dotyczące trwającego dialogu z Rosją, ze względu na kluczową rolę Ukrainy jako kraju tranzytowego.

- **Więcej sieci przesyłowych i terminali skroplonego gazu ziemnego (LNG)**

Komisja ITRE wyraża poparcie dla projektów dywersyfikacji źródeł i szlaków zaopatrzenia, w szczególności dla utworzenia południowego korytarza gazowego obejmującego projekty Nabucco, przyłącza gazu Turcja-Grecja-Włochy (TGI) i South Stream. Komisja ponadto podkreśla potrzebę współpracy z zainteresowanymi krajami, zwłaszcza w regionie Morza Kaspijskiego oraz uważa, że w perspektywie długoterminowej, o ile pozwoli na to sytuacja polityczna, dostawy z innych krajów z tego regionu, takich jak Uzbekistan i Iran, powinny stanowić dodatkowe poważne źródło zaopatrzenia dla Unii Europejskiej

Eurodeputowani podkreślają, że wszystkie państwa członkowskie powinny mieć zapewnione, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych państw członkowskich (na podstawie mechanizmu solidarnościowego), dostateczne zdolności w zakresie skroplonego gazu ziemnego (LNG), obejmujące zakłady skraplania gazu zlokalizowane w państwach producentach, czy zlokalizowane w UE terminale LNG i instalacje regazyfikacji na statkach transportowych. Uważają, że nowe terminale LNG należy uznać za projekty o znaczeniu europejskim z uwagi na ich podstawowy wkład w dywersyfikację dróg przesyłowych. Dlatego komisja ITRE wzywa Komisję Europejską do pełnego poparcia inwestycji w zakresie budowy strategicznych urządzeń do magazynowania gazu, jako istotnego elementu europejskiego bezpieczeństwa energetycznego.

- **Cele klimatyczne na rok 2050: 60-80% redukcja emisji gazów cieplarnianych, 60% udział energii odnawialnej oraz zwiększenie o 35% efektywności energetycznej**

Komisja ITRE wzywa Unię Europejską i państwa członkowskie do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o 60–80% do 2050 r., do zwiększenia o 35% efektywności energetycznej oraz 60%-owego udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii. Ponadto stwierdza, że jeśli efektywność energetyczna i oszczędność energii pozostaną priorytetami, podobnie jak dalszy rozwój energii odnawialnej, zapotrzebowanie na energię ze źródeł niskoemisyjnych będzie mogło zostać zaspokojone do 2050 r. Jednak wzywa państwa członkowskie i Komisję do zaproponowania obowiązującego prawodawstwa dotyczącego oszczędności energii i efektywności energetycznej. W opinii komisji ITRE, konieczne jest przyjęcie obowiązkowych środków w dziedzinie zamówień publicznych na szczeblu wspólnotowym i krajowym w celu stymulowania popytu na nowatorskie produkty i usługi zwiększające efektywność energetyczną. Dlatego komisja ITRE wzywa do ambitnego podejścia w przyszłym prawodawstwie dotyczącym oszczędności energii i efektywności energetycznej (w szczególności w sektorze budownictwa, przemysłu i transportu oraz planowania miejskiego i urzędzeń miejskich).

Komisja ITRE potwierdza również w swoim sprawozdaniu trzy wyznaczone na 2020 r. cele, którymi są: zmniejszenie o 20% emisji gazów cieplarnianych lub o 30% w przypadku międzynarodowego porozumienia, zmniejszenie przynajmniej o 20% zużycia energii oraz osiągnięcie przynajmniej 20% udziału energii odnawialnej w końcowym zużyciu energii. Ponadto eurodeputowani zachęcają Unię Europejską i państwa członkowskie do osiągnięcia poziomu najbardziej efektywnej energetycznie gospodarki w celu aktywnego przyczynienia się do osiągnięcia celu 2°C w zakresie zmian klimatycznych.

- **Energetyka jądrowa „na najwyższym, technologicznie możliwym poziomie bezpieczeństwa”**

Komisja ITRE uważa, że ważne jest utrzymanie udziału energii jądrowej w koszyku energetycznym i w tym celu promowanie bezzwłocznego wprowadzenia ujednoczonych ram regulacyjnych i gospodarczych ułatwiających decyzje o niezbędnych inwestycjach. Dlatego wzywa Komisję do sporządzenia konkretnego planu działań dla inwestycji jądrowych.

Eurodeputowani uważają, że konieczne jest zapewnienie obywateli Unii, że energię jądrową wykorzystuje się w Unii w sposób bezpieczny i przejrzysty oraz na najwyższym, technologicznie możliwym poziomie bezpieczeństwa, zwłaszcza w zakresie gospodarowania odpadami jądrowymi. Wzywają również Komisję Europejską do promowania, jako nieodłącznej części europejskiej polityki sąsiedztwa, przyjmowania przez państwa ościenne wspólnotowego dorobku prawnego w dziedzinie bezpieczeństwa jądrowego za każdym razem, gdy w państwach tych planuje się uruchomienie nowej elektrowni jądrowej lub zmodernizowanie starej. Ponadto, eurodeputowani wzywają Komisję i Radę do utworzenia wspólnie z MAEA (Międzynarodową Agencją Energii Atomowej) modeli i procedur nie dopuszczających do tego, aby pokojowe wykorzystanie energii jądrowej prowadziło do rozprzestrzeniania broni jądrowej.

7. KOMISJA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIE PUBLICZNE I BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI - Propozycja dalszego ograniczenia emisji przemysłowych

- **Dalsza redukcja emisji przemysłowych, ale w sposób bardziej elastyczny**

Emisje przemysłowe, które zanieczyszczają środowisko naturalne w UE powinny być zredukowane, ale w bardziej elastyczny sposób, stwierdza komisja środowiska PE (ENVI). Komisja ENVI poparła projekt Komisji Europejskiej w sprawie emisji przemysłowych, którego celem jest aktualizacja i wzmocnienie obecnie obowiązujących przepisów. Komisja ENVI wprowadziła do projektu kilka poprawek, dotyczących m.in. wprowadzenia dopuszczalnych wielkości emisji obowiązujących na terenie całej UE, większej elastyczności w przyznawaniu tych limitów, z wyłączeniem małych instalacji spalania oraz poprawy informowanie społeczeństwa.

Dyrektywa dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC) obejmuje ok. 52 000 instalacji przemysłowych w Europie, które mają główny udział w łącznych emisjach substancji zanieczyszczających w Europie i przyczyniają się do przekroczenia docelowych ilości wyznaczonych w strategii tematycznej dotyczącej zanieczyszczenia powietrza. Bez dalszego ograniczenia emisji z instalacji objętych dyrektywą IPPC nie uda się osiągnąć korzyści w zakresie zdrowia i stanu środowiska, jakie w

zamierzeniu miały wynikać z realizacji celów tej strategii. Dyrektywa IPPC wprowadza obowiązek uzyskania przez operatorów ww. instalacji zezwolenia na emisję od państw członkowskich. Zezwolenie może być udzielone jedynie pod warunkiem spełnienia wymogów ochrony środowiska.

Zaproponowany przegląd dyrektywy ma na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych nakładanych na przemysł i władze publiczną, poprzez uproszczenie i wyjaśnienie obecnie obowiązujących przepisów. To z kolei oznacza przegląd siedmiu odrębnych dyrektyw dotyczących emisji przemysłowych i przekształcenie ich w jeden akt prawny. Eurodeputowany **Holger Kraemer** (ALDE, Niemcy) jest sprawozdawcą omawianego projektu z ramienia PE.

- **Nowe dopuszczalne wielkości emisji**

Komisja środowiska poparła bardziej surowe dopuszczalne wielkości emisji, zaproponowane przez Komisję Europejską dla różnych kategorii instalacji spalania oraz dla substancji powodujących zanieczyszczenie środowiska, takich jak SO₂, NO_x, pył oraz CO. Jednakże, celem poprawy elastyczności, komisja środowiska PE proponuje zmianę procedury udzielania pozwoleń na dopuszczalne wielkości emisji. Eurodeputowani są zdania, że konieczne jest ograniczenie dość powszechnie stosowanego w procedurze udzielania pozwoleń odwoływania się do różnego rodzaju wyjątków i stosowania odstępstw od obowiązujących limitów, bowiem prowadzi do zakłócenia konkurencji na rynku. Dlatego proponują ustalanie dopuszczalnych wielkości minimalnych emisji, które (jako europejska sieć bezpieczeństwa) w żadnym przypadku nie mogą zostać przekroczone w jakiegokolwiek instalacji. Komisja ITRE powierzyłaby ustalanie środków mających na celu ograniczenie emisji jako wymogów minimalnych komitetowi powołanemu zgodnie z procedurą komitologii połączoną z kontrolą parlamentarną.

Równocześnie, celem umożliwienia odpowiednim władzom udzielającym pozwoleń większej elastyczności w podejmowaniu decyzji, eurodeputowani stwierdzają, że dopuszczalne wielkości emisji dla odrębnych instalacji powinny być ustalane na podstawie wielkości zawartych w dokumentach referencyjnych BAT (ang. *best available techniques*), jednakże powinny zostać dostosowane do panujących warunków lokalnych. Dokumenty referencyjne BAT opisują w szczególności najlepsze dostępne techniki, powiązane poziomy emisji i ich monitorowanie, monitorowanie gleby i wód gruntowych oraz rekultywację terenu.

Właściwy organ, biorąc pod uwagę właściwości techniczne przedmiotowej instalacji, jej położenie geograficzne i szczególne, lokalne warunki środowiskowe, ustalałby środki mające na celu ograniczenie emisji (dopuszczalne wielkości emisji, równoważne parametry lub równoważne środki techniczne), a także wymogi dotyczące monitorowania i zgodności w taki sposób, że wielkości emisji powstających w instalacji nie przekraczałyby poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami, zgodnie z opisem w dokumentach referencyjnych BAT. W konsekwencji, możliwe będzie przyznawanie przez właściwe organy odstępstw zezwalających na przekroczenie dopuszczalnych wielkości emisji kojarzonych z najlepszymi dostępnymi technikami opisanymi w dokumentach referencyjnych BAT w pewnych szczególnych okolicznościach, przy zachowaniu pewnej elastyczności i możliwości dostosowania działań do warunków lokalnych. W ten sposób zostaje rozwiązany problem polegający na tym, że przy normalnej eksploatacji danej instalacji, na przykład podczas jej rozruchu, występują najwyższe wielkości emisji, które mogą przekraczać poziomy emisji powiązane z opisanymi najlepszymi dostępnymi technikami. Odstępstwa te muszą być oparte

na jasno określonych kryteriach. W żadnym przypadku jednak nie mogą zostać naruszone wartości dopuszczalne europejskiej sieci bezpieczeństwa.

- **Włączenie średnich instalacji spalania, wyłączenie tych najmniej używanych**

Przeгляд obowiązujących w tej chwili przepisów (dyrektywa IPPC oraz sześć innych dyrektyw) obejmuje instalacje spalania, spalarnie odpadów, instalacje stosujące rozpuszczalniki oraz instalacje produkujące ditlenek tytanu. Eurodeputowani generalnie zgadzają się z propozycją Komisji Europejskiej, która ma na celu objęcie obowiązującymi przepisami średnich instalacji spalania (o całkowitej nominalnej mocy cieplnej pomiędzy 20 i 50 MW), ale domagają się wyłączenia instalacji o całkowitej nominalnej mocy cieplnej poniżej 50 MW, które używane są przez mniej niż 500 godzin w ciągu roku.

Eurodeputowani również zmienili treść załączników, które ustalają szczególne warunki udzielania zezwoleń na różne rodzaje działalności przemysłowej. Załączniki mające na celu zmianę tych wielkości na bardziej lub mniej rygorystyczne nie zostały przyjęte, ale zaproponowano wprowadzenie kilku poprawek, które wpływają na wybrane dziedziny przemysłu, do których odnoszą się dopuszczalne wielkości emisji.

- **Ograniczanie obciążeń administracyjnych i lepsze informowanie społeczeństwa**

Inne poprawki, przyjęte przez komisję ITRE, obejmują ograniczenie obciążeń administracyjnych, uelastycznienie sztywnych przepisów dotyczących kontroli instalacji oraz obowiązku sporządzania przez operatora sprawozdania na temat zgodności instalacji z przepisami a także konieczność lepszego informowania społeczeństwa.

- **Niedopuszczalne zmiany dotyczące wielkości dopuszczalnych emisji CO₂**

W głosowaniu w komisji ITRE, ponad 100 poprawek zostało uznanych za niedopuszczalne z uwagi na złamanie obowiązujących zasad w PE (zasada 80, paragraf 100, Regulamin Parlamentu Europejskiego, ang. *European Parliament Rules of Procedure*). W konsekwencji odrzucono poprawki zaproponowane przez kilku eurodeputowanych, którzy domagali się wprowadzenia dopuszczalnych wielkości emisji CO₂ dla dużych instalacji spalania.

8. KOMISJA WOLNOŚCI OBYWATELSKICH LIBE - Europa będzie karała pracodawców zatrudniających nielegalnych imigrantów

- **Kary dla pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE**

Od 4,5 do 8 milionów obywateli państw trzecich nielegalnie przebywa na terenie UE. Nielegalne zatrudnienie koncentruje się przede wszystkim w niektórych sektorach, tj.: budownictwo, rolnictwo, usługi porządkowe oraz hotelarstwo/catering. Nowy unijny projekt dyrektywy przewiduje karanie pracodawców, a nie nielegalnie zatrudnionych obywateli państw trzecich, którzy będą mieli zagwarantowane legalne warunki zatrudnienia. Eurodeputowani wzywają do zastosowania sankcji – nawet kar kryminalnych w przypadku najbardziej poważnych przewinień. Ponadto proponują, by przedsiębiorstwa w łańcuchu podwykonawstwa ponosiły solidarną odpowiedzialność za nielegalne zatrudnianie pracowników, również za działania ich podwykonawców. Projekt na ten temat przygotował

Claudio Fava (PSE, Włochy). Członkowie Komisji LIBE przyjęli większością głosów (46 za, 6 przeciw, przy jednym wstrzymującym się) kompromis zawarty z Radą. Osiągnięte porozumienie pozwala na przyjęcie dyrektywy w pierwszym czytaniu i będzie głosowane podczas sesji PE w Strasburgu w dniu 19 lutego.

- **Karanie pracodawcy, a nie imigranta**

Projekt Komisji Europejskiej ma na celu uzupełnienie innych podejmowanych w tym zakresie inicjatyw, tj. dyrektywy w sprawie powrotu nielegalnych imigrantów z państw trzecich oraz dyrektywy o błękitnej karcie. Ogólnym celem projektu jest zwalczanie nielegalnej imigracji przy równoczesnym tworzeniu zachęt do legalnej imigracji. Dyrektywa o sankcjach wprowadzi minimalne kary na poziomie UE dla pracodawców zatrudniających nielegalnych imigrantów. Pracodawcy będą mogli zostać ukarani poprzez kary finansowe, w kwocie naliczanej w zależności od liczby nielegalnie zatrudnionych obywateli państwa trzeciego oraz nakazie zwrotu kosztów odesłania nielegalnie zatrudnionych obywateli państw trzecich do państwa pochodzenia, jeżeli przeprowadzona zostaje procedura odesłania a także zmuszenie do zapłacenia pensji odpowiadającej równowartości pensji pracownika zatrudnionego legalnie. Jeżeli nie można ustalić kwoty wynagrodzenia, należy założyć, że wynosi ono co najmniej tyle, co wynagrodzenie określone w przepisach o wynagrodzeniu minimalnym, w zbiorowych układach bądź praktyce stosowanej w danym sektorze działalności. Państwa członkowskie powinny również ustanowić domniemanie nawiązania stosunku pracy na okres przynajmniej trzech miesięcy, co oznacza, że przynajmniej w odniesieniu do określonego okresu ciężar dowodu, co do faktycznej długości trwania tego stosunku spoczywałby na pracodawcy. Pracownik powinien między innymi mieć możliwość udowodnienia nawiązania i długości trwania stosunku pracy.

Ponadto, będzie istniała możliwość nałożenia dodatkowych kar na pracodawców będących przedsiębiorcami, w tym kar polegających na pozbawieniu ich uprawnień do korzystania z publicznych subwencji, środków pomocy i dotacji, łącznie z dopłatami rolnymi i funduszami z UE; zakazie ubiegania się o zamówienia publiczne, również na szczeblu UE; oraz nakazie zwrotu otrzymanych subwencji publicznych, środków pomocy i dotacji, w tym już przyznanych środków UE. Nakaz zwrotu subwencji publicznych, środków pomocy publicznej lub dotacji publicznych, w tym funduszy UE, będzie dotyczył środków przyznanych pracodawcy w okresie 12 miesięcy poprzedzających datę wykrycia nielegalnego zatrudnienia.

- **Kary w przypadkach najbardziej poważnych**

Aby zagwarantować przestrzeganie powszechnego zakazu zatrudniania obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE i zniechęcić do jego naruszania, państwa członkowskie powinny ustanowić odpowiednie kary. Powinny one obejmować kary finansowe oraz obowiązek pokrycia w całości lub w części kosztów wydalenia takich obywateli z powrotem do państwa pochodzenia. Zapewnienie pełnego przestrzeganie powszechnego zakazu zatrudniania obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE wymaga w szczególności ustanowienia kar o większym efekcie odstrasającym w przypadku poważnych naruszeń, takich jak: wielokrotne naruszenia, nielegalne zatrudnianie znacznej liczby obywateli państw trzecich, zatrudnianie w warunkach wyzysku oraz przypadki, w których pracodawca ma świadomość, że pracownik jest ofiarą handlu ludźmi i osoba nielegalnie zatrudniona jest osobą małoletnią.

Eurodeputowani uznali, że powinna istnieć możliwość zastosowania bardziej umiarkowanych kar finansowych w określonych przypadkach zatrudniania nielegalnych imigrantów, ograniczających się do działalności w zakresie usług pomocy domowej i usług osobowych, pod warunkiem, że warunki pracy nie są wyzyskiem.

- **Automatyczne odzyskiwanie niewypłaconych pensji**

Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by występowało z odpowiednimi pozwami oraz ustanowić procedury gwarantujące, że ściągnięte kwoty zaległego wynagrodzenia oraz inne uprawnienia finansowe za podjętą pracę zostaną przekazane obywatelom państw trzecich, którym przysługują. W każdym przypadku pracodawca powinien być zobowiązany do wypłaty obywatelom państw trzecich wszelkich należnych wynagrodzeń i innych uprawnień finansowych za podjętą pracę oraz wszelkich należnych podatków i składek na ubezpieczenie społeczne. Pracodawca powinien również, w stosownych przypadkach, ponieść wszelkie koszty przeniesienia wyżej wymienionych wynagrodzeń i uprawnień do kraju, do którego obywatel państwa trzeciego dobrowolnie powrócił.

Państwa członkowskie powinny również ustanowić domniemanie nawiązania stosunku pracy na okres przynajmniej trzech miesięcy, co oznacza, że ciężar dowodu, co do faktycznej długości trwania tego stosunku, spoczywałby na pracodawcy, oraz powinny przewidzieć możliwość udowodnienia również przez pracownika nawiązania stosunku pracy i jego długości. Chyba, że pracodawca lub pracownik przedstawiliby dowody twierdzące inaczej. Eurodeputowani uznali, że niezbędne procedury konieczne do odzyskania niewypłaconych pensji powinny być automatyczne, bez potrzeby podejmowania przez pracownika żadnych działań.

- **Procedura składania skarg**

Parlament Europejski domaga się, by państwa członkowskie ustanowiły mechanizmy umożliwiający imigrantom składanie skarg. W celu zapewnienia skutecznego poziomu ochrony przed zatrudnianiem pracowników w warunkach wyzysku, stowarzyszenia, organizacje i inne podmioty prawne oraz związki zawodowe powinny być uprawnione do wszczynania lub uczestniczenia w postępowaniu sądowym zarówno w imieniu, jak i na rzecz ofiar, bez uszczerbku dla przepisów krajowych dotyczących reprezentowania i obrony przed sądem oraz bez ryzyka, że będą oskarżeni za pomoc w pobycie nielegalnych imigrantów w danym państwie. W przypadku współpracy z wymiarem sprawiedliwości, imigranci otrzymają tymczasowe prawo do zamieszkania w kraju, w którym przebywają. Dokładnie zostało to zapisane w następujący sposób: *„W ramach uzupełnienia procedur składania skarg państwa członkowskie powinny mieć możliwość zezwalania na pobyt o określonej długości na okres trwania właściwego postępowania krajowego tym obywatelom państw trzecich, którzy pracowali w warunkach szczególnego wyzysku lub którzy byli nielegalnie zatrudniani jako osoby małoletnie i współpracują w postępowaniu karnym prowadzonym przeciwko pracodawcy”*.

- **Firmy, korzystające z usług podwykonawców, również będą pociągnięte do odpowiedzialności**

Mając na uwadze, że w niektórych sektorach, których dotyczy będzie niniejsza dyrektywa, przeważają umowy o podwykonawstwo, eurodeputowani domagają się zagwarantowania, by również wykonawca, w stosunku do którego pracodawca jest bezpośrednim podwykonawcą,

ponosił odpowiedzialność za przestępstwo a także za zapłatę kar finansowych nałożonych na pracodawcę. W przypadkach, gdy wykonawca wiedział o tym procederze, wówczas będzie ponosił całkowitą odpowiedzialność. W określonych przypadkach wszystkie przedsiębiorstwa w łańcuchu podwykonawstwa ponoszą odpowiedzialność za zapłatę kar finansowych nałożonych na pracodawcę końca tego łańcucha, który zatrudnia obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium UE. Agencje pracy tymczasowej i inni pośrednicy powinni zostać włączeni do kategorii podwykonawców. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o opublikowaniu listy pracodawców będących osobami prawnymi i pociągniętych do odpowiedzialności z tytułu popełnienia czynów zabronionych pod groźbą kary.

- **Efektywne i dokładne kontrole**

Państwa członkowskie mają zapewnić przeprowadzanie wystarczająco częstych i efektywnych kontroli stanu zatrudnienia obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium oraz powinny przekazać Komisji dane dotyczące przeprowadzanych przez nie kontroli. Muszą ponadto domagać się od pracodawców, by sprawdzali, czy zatrudnieni w ich firmach pracownicy spoza UE mają ważny dokument pobytowy lub inne zezwolenie na pobyt w danym państwie członkowskim i powiadomić właściwe organy krajowe o zatrudnieniu każdego nowego pracownika spoza UE. Ponadto, pracodawcy mają obowiązek przechowywania – co najmniej przez cały okres zatrudnienia – odpisu lub utrwalonej treści dokumentu pobytowego lub innego zezwolenia na pobyt do ewentualnej kontroli ze strony właściwych organów państw członkowskich.

9. KOMISJA TRANSPORTU I TURYSTYKI - Eurodeputowani dyskutowali na temat wad i zalet „inteligentnych systemów transportowych”

Komisja transportu i turystyki dyskutowała na temat propozycji ustanowienia Inteligentnych Systemów Transportowych – które połączyłyby w całej Europie podróźnych, pojazdy oraz infrastrukturę drogową korzystając z osiągnięć nowoczesnej technologii komunikacyjnej. Eurodeputowani i eksperci zgodzili się, co do zalet systemów transportowych – mniejszego zagęszczenia ruchu a także zmniejszonej liczbie wypadków, ale również możliwym trudnościom dotyczącym ochrony danych.

„Te systemy zagwarantują, że transport będzie bardziej efektywny, lepszy, przyjazny dla środowiska, pewniejszy i bezpieczniejszy”, powiedziała **Anne E. Jansen** (ALDE, Dania), która będzie przygotowywała sprawozdanie na temat zaproponowanej dyrektywy ustanawiającej ramy wdrażania inteligentnych systemów transportowych w dziedzinie transportu drogowego oraz ich interfejsów z innymi rodzajami transportu. „Powinniśmy się skoncentrować na tym, w jaki sposób moglibyśmy ułatwić życie kierowcom ciężarówek podróżującym po Europie, jednakże musimy pamiętać o ochronie danych, bo nie chcemy być społeczeństwem inwigilowanym”, dodała.

Celem ogólnym projektu Komisji Europejskiej jest ustanowienie ram służących przyspieszeniu i koordynacji wdrażania i wykorzystywania inteligentnych systemów transportu w transporcie drogowym, w tym ich interfejsów z innymi rodzajami transportu, co ma służyć promowaniu mobilności pasażerów i towarów w Unii Europejskiej, realizowanej w sposób bardziej efektywny, przyjazny dla środowiska, bezpieczniejszy i pewniejszy. Cele szczegółowe obejmują zwiększenie interoperacyjności systemów, zapewnienie stałego

dostępu, dążenie do ciągłości usług oraz stworzenie efektywnego mechanizmu współpracy między wszystkimi podmiotami zainteresowanymi ITS.

- **Istotne kwestie**

W kwestii konkretnych aplikacji i usług za właściwe uznano następujące kwestie:

- (1) Interakcja człowiek-maszyna (HMI): istnieje potrzeba znormalizowanych platform i interfejsów ze względu na kwestie związane z bezpieczeństwem
- (2) Systemy bezpieczeństwa pojazdu: systemy współpracujące (w których pojazdy i infrastruktura wchodzi w interakcję za pomocą łączności ruchomej) wymagają zsynchronizowanego zainstalowania w pojeździe i w infrastrukturze
- (3) System wzywania pomocy eCall: nie powinien być wprowadzany jako niezależna aplikacja
- (4) Płatność elektroniczna: pobieranie opłat elektronicznych w kraju i zagranicą uznaje się za istotny element zapewnienia uczciwego i sprawiedliwego naliczania opłat dla wszystkich użytkowników transportu komercyjnego
- (5) Zarządzanie ruchem: złożoność operacji zarządzania ruchem drogowym, obejmująca publiczne i prywatne środki transportu oraz ich interfejsy z innymi rodzajami transportu, wymaga nowych, bardziej całościowych i systemowych rozwiązań w zakresie zarządzania i kontroli ruchu. Szeroka platforma wymiany informacji pomiędzy zainteresowanymi stronami – operatorami sieci i usług, administracjami drogowymi, władzami regionalnymi/lokalnymi – ma decydujące znaczenie dla realizacji tak ambitnego celu.

- **Informacja na czas na temat warunków drogowych i atmosferycznych**

„Jeśli podróżujemy po oblodzonej nawierzchni, wówczas nasz samochód automatycznie przekaze tę informację o aktualnie panujących warunkach drogowych do innych samochodów, które będą korzystały z tej samej drogi”, powiedział **Hermann Meyer** reprezentujący publiczno-prywatną spółkę ERTICO-ITS, która zajmuje się rozwijaniem systemów i usług inteligentnego transportu. Podkreślił on, że nowy system zoptymalizuje ruch na drogach: „Kiedy samochód będzie zbliżał się do skrzyżowania, wówczas światła drogowe będą wiedziały, że się zbliża i automatycznie zmieniają się na zielone”. „Z drugiej strony, jeśli kierowca zbliży się do czerwonego światła i nie zauważy go”, wyjaśniał pan Meyer, „wówczas samochód może ostrzec kierowcę i nawet interweniować ratując w ten sposób życie”.

Robert Evans (PSE, Wielka Brytania) wyraził obawy, co do polegania wyłącznie na tego rodzaju autopilocie samochodowym i w konsekwencji możliwości utraty umiejętności prowadzenia samochodu. „Czy istnieje niebezpieczeństwo, że kierowcy zostaną zastąpieni przez komputery?”, pytał.

- **System eCall, system ostrzegania o przekroczeniu prędkości i mapy cyfrowe dla ratowania życia**

„Komisja i Parlament domagają się, by system eCall, (który automatycznie wzywa pomoc, w przypadku wypadku drogowego, nawet jeśli kierowca jest uwięziony i nie ma możliwości wykonania jakiegokolwiek ruchu), stał się do 2010 roku elementem standardowego wyposażenia samochodów”, powiedział **Dieter-Lebrecht Koch** (EPP-ED, Niemcy). Spytał jednak, czy będzie to możliwe. „Potrzebujemy większego porozumienia pomiędzy państwami

członkowskimi i przemysłem motoryzacyjnym odnośnie mapy drogowej prowadzącej do wprowadzenia tego systemu do infrastruktury drogowej” podkreślił pan **Meyer**.

Francesco Ferrari (ALDE, Włochy) powiedział, że dzięki zaawansowanemu systemowi zarządzania ruchem drogowym, liczba śmiertelnych wypadków drogowych we Włoszech uległa znaczącemu zmniejszeniu. Wyraził nadzieję, że inteligentne systemy transportowe pozwolą na dalsze ograniczenie ilości śmiertelnych wypadków drogowych na terenie zabudowanym.

Brian Simpson (PSE, Wielka Brytania) spytał ekspertów, czy możliwe jest wymyślenie systemu, który „by powstrzymał kierowców ciężarówek i autobusów pędzących po mostach kolejowych”. **Michael Nielsen** z Międzynarodowego Związku Transportu Drogowego powiedział, że “ten problem może zostać rozwiązany przez mapy drogowe, które są wyposażone w wymiary takich mostów – wysokość i szerokość, a także ograniczenia, co do wagi poruszających się po nich pojazdów”. Podkreślił, że tego rodzaju informacja jest bardzo ważna dla kierowców.

Dla **Evy Lichtenberger** (Zieloni/EFA, Austria), to całe przesłuchanie publiczne sprowadza się do rangi imprezy handlowej, podczas której podejmowane są próby przekonania instytucji publicznych do inwestowania w drogie technologie. Wyraziła swoje poparcie dla włoskiego projektu pilotażowego, którego celem było śledzenie niebezpiecznych substancji poprzez, dla przykładu, przedstawienie danych, znajdujących się na substancjach chemicznych, lokalnym strażakom. Niestety, z uwagi na protesty i dużą presję wywieraną przez branżę chemiczną, ten projekt został zaniechany.

- **Zapewnienie ochrony danych: prawo do prywatności**

Odbyła się również dyskusja na temat kwestii ochrony danych. **Peter Hustinx**, który jest Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, powiedział, że dla osiągnięcia sukcesu przez inteligentne systemy transportowe, konieczne jest zapewnienie właściwego poziomu ochrony danych osobowych. W jego opinii, podstawową kwestią jest ochrona danych i prywatności, która powinna stanowić element kreowania i implementacji tych systemów transportowych.

Procedura współdecydowania, głosowanie w Komisji Transportu – 30-31 marca, głosowanie na sesji PE, pierwsze czytanie – 21-24 kwietnia.

10. KOMISJA ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH - Poprawa dostępu do rynku pracy dla ludności pochodzenia romskiego

Edukacja młodych ludzi powinna być priorytetem w walce z ubóstwem i wykluczeniem społecznym ludności romskiej, stwierdza Parlament Europejski w raporcie autorstwa **Magdy Kósáne Kovács** (PSE, Węgry) w sprawie sytuacji społecznej Romów i ułatwienia im dostępu do rynku pracy w UE. W sprawozdaniu tym eurodeputowani nawołują do stworzenia strategii integracji społeczności romskiej w Unii Europejskiej, m.in. na rynku pracy. Ponieważ Romowie stanowią największą grupę mniejszościową w Europie, zachowanie ich języka i kultury stanowi wartość europejską. Doświadczają różnych form dyskryminacji. W tej społeczności mamy do czynienia z wyższym poziomem ubóstwa oraz niższym poziomem życia.

Zgodnie z polityką instytucji europejskich dotyczącą Romów, ich integracja stanowi kwestię regionalną dla nowych państw członkowskich oraz państw kandydujących do Unii Europejskiej. Niedawne wydarzenia w niektórych starych państwach członkowskich przypominają nam, że los Romów to kwestia europejska. Odpowiedzialność za nich jest wspólna, przede wszystkim dlatego, że w „nowych” państwach członkowskich i w państwach kandydujących do członkostwa w UE sytuacja Romów nie uległa zdecydowanej zmianie od czasu rozszerzenia Unii lub przed w okresie bezpośrednio przed rozszerzeniem: proces ich integracji stanął w miejscu lub nawet się nie rozpoczął, wskutek czego obserwujemy początek bezprecedensowego exodusu Romów do „starych” państw członkowskich. W krajach, do których przenoszą się w poszukiwaniu nowej ojczyzny, stanowią oni nowy typ wyzwania dla polityki integracyjnej, jako że przy braku rzeczywistego zamiaru przyjęcia ich oraz braku strategii integracyjnej będą oni jedynie równie zmarginalizowani i bezbronni, jak w kraju, z którego przybyli.

- **Edukacja: priorytet**

Eurodeputowani zwracają uwagę, że problemy społeczno-gospodarcze, z jakimi borykają się dzieci romskie, sprawiają, iż wczesny rozwój i wysokiej jakości edukacja znajdują się praktycznie poza ich zasięgiem w całym regionie. Te problemy determinują ich późniejsze szanse na rynku pracy oraz ich integrację. Dlatego konieczne jest stworzenie systemu edukacji dla ludności romskiej celem zachęcania ich do aktywnego udziału.

Młodzi Romowie opuszczają szkołę wcześniej od swoich rówieśników, co ma destrukcyjny wpływ na ich rozwój oraz integrację na rynku pracy a także szanse na zdobycie zatrudnienia. Chociaż wzrósł procentowy udział młodych Romów w kształceniu na poziomie średnim i wyższym, poziom ich wykształcenia nadal znacznie odbiega od średniej europejskiej. Eurodeputowani zauważają, że w wyniku tej sytuacji gospodarki państw członkowskich często przyciągają pracowników z innych krajów w celu pokrycia zapotrzebowania na siłę roboczą.

Największym problemem dla ponownej integracji na rynku pracy jest fakt, że dorośli Romowie są w niewystarczającym stopniu reprezentowani w ogólnej liczbie pracowników oraz kształceniu ustawicznym, natomiast jest ich zbyt wielu w grupie osób długotrwale bezrobotnych oraz grupie osób wykonujących prace o niskim prestiżu.

Aby pomóc znaleźć pracę osobom długotrwale bezrobotnym, eurodeputowani wzywają do zintegrowanego podejścia do tego problemu. Szczególna uwaga powinna być skierowana na kobiety romskie. Niski poziom zatrudnienia kobiet romskich jest związany z tradycyjnym romskim modelem rodziny, rolą rodziny i podziałem obowiązków. Należy wspierać zatrudnianie kobiet romskich również poprzez sprzyjające zatrudnieniu działania systemów wsparcia społecznego. PE wzywa państwa członkowskie do umożliwienia dzieciom pochodzącym z dużych rodzin romskich, które nie osiągnęły jeszcze wieku szkolnego, uczęszczania do placówek opieki nad dziećmi nawet wówczas, gdy ich matka pozostaje w domu z innymi dziećmi. Eurodeputowani uważają, że programy dotyczące rynku pracy powinny wykorzystać ten czas na przekazanie im wiedzy, przygotowując ich na dłuższą metę do pracy, dzięki której będą mogli się utrzymać.

- **Walka z dyskryminacją i stygmatyzacją**

Eurodeputowani wzywają Komisję Europejską do przeprowadzenia oceny wpływu istniejących instrumentów prawnych (m.in.. dyrektywy 2000/43/WE) na społeczność romską oraz na stworzenie spójnej strategii politycznej UE dotyczącej Romów. Rekomendują powołanie unijnej grupy eksperckiej wysokiego szczebla, w skład której będą wchodzić przedstawiciele Romów, celem koordynacji strategii państw członkowskich na rzecz Romów a także skorzystanie z funduszy UE w celu promocji tej strategii. Ponadto eurodeputowani wzywają Komisję do zapewnienia szczególnego wsparcia programom wczesnej integracji dzieci romskich we wszystkich krajach mających dostęp do zasobów Unii Europejskiej (Phare, IPA, fundusze strukturalne). Zaleca, aby Komisja określiła bardziej spójne oczekiwania w stosunku do wszystkich programów rozwoju finansowanych z zasobów UE, z których można uzyskać fundusze na zapobieganie marginalizacji społecznej mniejszości romskiej lub poprawę jej statusu społecznego. PE jest zdania, że państwa członkowskie i organy UE powinny przeanalizować wszystkie działania rozwojowe finansowane z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności pod kątem wpływu, jaki program wywiera na integrację społeczną Romów.

11. KOMISJA SPRAW GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH - Jean-Claude Trichet przewiduje przyspieszenie rozwoju gospodarczego w 2010 r.

Jean Claude Trichet, prezes Europejskiego Banku Centralnego, gościł na posiedzeniu komisji ds. gospodarczych i monetarnych Parlamentu Europejskiego. Zapewniał europosłów, że już rok 2010 będzie pozytywny nie tylko dla strefy euro, ale także dla całej światowej gospodarki. Eurodeputowani pytali Tricheta o obecny kryzys i jego konsekwencje, włącznie z podejmowanymi środkami zaradczymi oraz o konieczność lepszego nadzoru bankowego.

• Strefa euro niezagrożona

Przesłuchiwany przez europosłów, pan Trichet przekonywał, że pogłoski o nadciągającym rozpadzie strefy euro są zdecydowanie przesadzone. „Wszystkie waluty świata są teraz w opresji, wszystkie przechodzą test”, mówił Trichet. I zaraz dodał: „Niemniej jednak, euro i strefa euro pokazały siłę i odporność w tym kryzysie”. Trichet najwyraźniej nie przejmuje się faktem, że ratingi papierów dłużnych, emitowanych przez poszczególne kraje strefy euro, różnią się od siebie (gdy teoretycznie powinny być takie same). Zdaniem szefa EBC, państwa członkowskie Unii mogą w czasie kryzysu próbować pobudzić gospodarkę za pomocą „fiskalnych impulsów” (czyli np. obniżając obciążenia podatkowe). Ale zastrzegł, że „pod jednym warunkiem: nie mogą złamać podstawowych zasad obowiązujących w strefie euro - zwłaszcza 3 proc. progu deficytu budżetowego”. Na szczęście, zdaniem Tricheta na razie nie ma podstaw by twierdzić, że deficyty w UE wymykają się spod kontroli.

Ponadto Trichet powiedział, że w chwili obecnej zaufanie na rynkach jest potrzebne bardziej niż kiedykolwiek. W jego opinii, światowa gospodarka może ulec znaczącemu spowolnieniu w 2009 roku a kraje uprzemysłowione odnotowują ujemne liczby. Gospodarki krajów rozwijających się, które do tej pory wykazały odporność na skutki światowego kryzysu gospodarczego zwolnią, ale pozostaną równocześnie „obszarem pewnym i wciąż przyczyniającym się do światowego wzrostu” - uważa Trichet. Jednak różne plany ratowania światowego sektora finansowego nie zostały jeszcze „całkowicie wzięte pod uwagę”. Jednocześnie pozwolił sobie na dość odważną prognozę - wedle jego słów światowa gospodarka ma odczuć silne ożywienie w 2010 roku. Trichet powiedział: „Od września zeszłego roku, zawirowania na rynkach finansowych stały się bardziej intensywne. Jednakże,

równoczesny spadek poziomu inflacji powinien wspomagać rzeczywiste, pozostające do dyspozycji dochody w najbliższym okresie i strefa euro powinna zyskać na skutek podjętych w ostatnim czasie środków zaradczych”. Jednak pan Trichet podkreślił, że „ta wizja obciążona jest wyjątkowo wysokim stopniem niepewności”.

- **Poziom inflacji: niewiele poniżej 2%**

Pan Trichet powiedział, że nie ma w UE zagrożenia deflacją. Jasno określone oczekiwania inflacyjne stanowią najmocniejszy argument i najbardziej wiarygodne zabezpieczenie przeciwko jakimkolwiek ryzyku rozkręcenia spirali inflacyjnej. Rada Naczelna EBC wyraziła swoje przekonanie co do tego, że inflacja będzie na poziomie niewiele poniżej 2%. „W naszym interesie nie jest schodzenie do bardzo niskiego poziomu stóp. Jesteśmy obecnie na poziomie 2% i nie wykluczam, że zejdziemy poniżej 2%. Ale EBC nie zdecydował jeszcze, że poziom 2% stanowi minimum”, stwierdził Trichet, podkreślając zarazem, że to walka z inflacją i utrzymanie stabilnych cen pozostaje pierwszym priorytetem Europejskiego Banku Centralnego (a nie pobudzanie wzrostu gospodarczego). Dodał, że Rada EBC nie uznaje za odpowiednie bardzo niskie stopy procentowe. Niemniej jednak od października ubiegłego roku EBC obniżył stopę procentową aż o 2,25%.

Alain Lipietz (Zieloni/EFA, Francja) poddawał w wątpliwość skuteczność osiągnięcia tego celu, stwierdzając, że poziom inflacji „zaczyna drastycznie odbiegać od celu stawianego sobie przez EBC, a więc blisko, ale poniżej 2%”. Wspomniał o zjawisku określanym mianem disinflation, czyli zmniejszenie inflacji (nie mylić z deflacją). Wiąże się ono z „przykrywaniem” inflacji przez wzrost produkcji, konkurencyjności, rozwój technologii. Powiedział, że poziom inflacji zmniejszył się do 1,5%. Pan Trichet odpowiedział, że „naszym celem i podstawowym zmartwieniem jest osiągnięcie stabilności cenowej. Udało nam się utrzymać poziom inflacji na poziomie mniejszym od 2% i obecnie obserwujemy zmniejszanie się presji inflacyjnej”.

- **Przygotowanie do uzdrowienia gospodarki**

Eurodeputowany **Zsolt László Becsey** (EPP-ED, Węgry) powiedział, że nadszedł już czas, by rozmawiać o uzdrowieniu gospodarki. Powiedział, że musimy być na to przygotowani w kontekście konkurencyjności gospodarki UE. Trichet odpowiedział, że nadal istnieje wysoki poziom niepewności, jednakże rok 2010 powinien przynieść pozytywne zmiany. Podkreślił, że dotyczy to zarówno UE, jak i całej gospodarki światowej. Rok 2010 będzie czasem powrotu do dodatnich wyników gospodarczych i podnoszenia się po ciężkich latach 2008 i 2009 - przekonywał Jean Claude Trichet.

Dyskutowano również na temat konsekwencji wprowadzania planu uzdrowienia gospodarki na codzienne życie obywateli. **Robert Goebbels** (PSE, Luksemburg) spytał: „Jak to możliwe, by gospodarka odniosła korzyści z niższych stóp procentowych?”. Trichet powiedział, że należało, aby „banki w strefie euro zagwarantowały, że korzyści wynikające z obniżki głównych stóp procentowych zostały przeniesione na konsumentów”. Jednak dodał, że „nie wszystko w tej do tej pory kwestii zostało zrobione. Trzeba nadal nakłaniać banki, żeby to zrobiły”, powiedział.

- **Potrzeba lepszego nadzoru?**

Eoin Ryan (UEN, Irlandia) spytała o potrzebę lepszego nadzoru nad rynkami finansowymi i

czy nie nadszedł już najwyższy czas, by poszerzyć mandat EBC, dając mu możliwość wykorzystania większej ilości instrumentów w celu stymulowania gospodarki. Trichet przypomniał, że zgodnie z art. 105.6 TUE, państwa członkowskie mogą zdecydować w drodze jednomyślności i po konsultacji z PE, że przełożą określone zadania w dziedzinie nadzoru do EBC. „Zawsze byliśmy zdania, że na poziomie Rady EBC, bliskie relacje pomiędzy centralnym bankiem a bankowym organem nadzoru mają podstawowe znaczenie. W przypadku, gdy rządy państw członkowskim podejmą taką decyzję, jesteśmy gotowi”, podsumował Trichet.

Margarita Starkevičiute (ALDE, Litwa) spytała: „Sektor bankowy jest sektorem generującym straty i potrzebującym reform. Czy myśli pan, że istnieje konieczność wdrożenia reform strukturalnych w sektorze bankowym strefy euro?”. Pan Trichet odpowiedział: „Musimy pomagać w restrukturyzacji tego sektora i przekształceniu go w odpowiednim kierunku. Faktycznie, można powiedzieć, że ta w tej dziedzinie należy poczynić większe postępy. Dodał, że ogólna refleksja jest następująca: musimy w UE znaleźć sposób na zapewnienie, by gospodarki rynkowe państw członkowskich nie zostały osłabione”.

12. KOMISJA RYBOŁÓWSTWA - Wezwanie do zaniechania połowów wielorybów

Komisja Rybołówstwa domaga się zwalczania zabijania wielorybów dla celów naukowych oraz utrzymania globalnego moratorium na połowy wielorybów w celach zarobkowych. Powołana została grupa robocza, która odniesie się do kwestii zabijania wielorybów w celach naukowych, aby znaleźć płaszczyznę porozumienia kładącą mu kres. W przyjętym sprawozdaniu autorstwa **Elsbeth Attwooll** (ALDE, Wielka Brytania), eurodeputowani wzywają Radę, Komisję i państwa członkowskie do podjęcia starań na rzecz osiągnięcia powszechnie uzgodnionego porozumienia na temat połowów wielorybów.

Wieloryby oraz delfiny i morswiny należą do rzędu *Cetacea*. Przegląd przeprowadzony niedawno przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i Jej Zasobów wskazuje, że prawie jeden na cztery gatunki waleni jest zagrożony, a dziewięć gatunków zostało określonych jako zagrożone lub zagrożone w stopniu krytycznym. Istnieją dowody na to, że od wprowadzenia moratorium w 1986 roku liczebność populacji niektórych gatunków uległa poprawie – dotyczy to zwłaszcza dużych wielorybów. Jednocześnie okazuje się, że liczba zabitych wielorybów faktycznie wzrosła po wprowadzeniu moratorium. Pojawiły się też sugestie, że komercyjne wykorzystanie wielorybiego mięsa jest produktem ubocznym „naukowych połowów wielorybów”. Zagrożenie dla waleni stanowią też uderzenia statków, sprzęt służący do połowów, zmiany klimatyczne, sonary i inne niebezpieczne zjawiska, takie jak zanieczyszczenie.

• Odstępstwa od obowiązującego moratorium

Zdania na temat połowów wielorybów są bardzo podzielone. Należy zauważyć, że moratorium jest nałożone wyłącznie na połowy wielorybów w celach zarobkowych. Poza wyjątkiem, jaki poczyniono dla połowów wielorybów dokonywanych przez grupy etniczne, możliwe jest też podejmowanie badań naukowych na wielorybach na podstawie specjalnych zezwoleń, które są wydawane przez państwo podejmujące dane badania. Należy też zauważyć, że nie wszyscy członkowie Międzynarodowej Komisji Wielorybniczej (IWC) podpisali się pod moratorium (20 z 27 państw członkowskich są członkami IWC), w związku z czym połowy wielorybów w celach zarobkowych wciąż mają miejsce.

Komisja Rybołówstwa wzywa Radę, Komisję i państwa członkowskie uczestniczące w pracach grupy roboczej do podjęcia starań na rzecz osiągnięcia powszechnie uzgodnionego porozumienia na temat połowów wielorybów. Tragiczna historia połowów wielorybów w celach zarobkowych, w połączeniu z licznymi zagrożeniami, przed którymi stoi populacja wielorybów, powoduje, że UE powinna dążyć do zapewnienia najwyższego poziomu ochrony dla wielorybów na skalę globalną.

- **Utrzymanie globalnego moratorium na połowy wielorybów w celach komercyjnych i w celach naukowych**

Eurodeputowani domagają się położenia kresu zabijaniu wielorybów w celach naukowych oraz ustanowienia – w stosownych lokalizacjach na całym świecie – większej ilości rezerwatów morskich, w których wieloryby byłyby objęte specjalną ochroną a zabijanie zabronione.

Dodatkowo, mimo że wieloryby są obecnie chronione przed „umyślnym niepokojeniem, połowami lub zabijaniem” w wodach Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, nadal dotyczą ich różne inne zagrożenia. Dlatego komisja rybołówstwa domaga się sformułowania stanowiska UE w sprawie wielorybów i delfinów, zakazującego ich zabijania w celach zarobkowych.

Eurodeputowani szanują potrzebę dokonywania ograniczonej liczby połowów przez społeczność tradycyjnie zajmującą się tym w celu zaspokojenia własnych potrzeb żywieniowych. Wzywają jednak do położenia większego nacisku na badania dotyczące humanitarnych metod zabijania oraz na ich stosowanie. Ponadto, domagają się, by tego typu połowy odbywały się wyłącznie w ramach jasno określonych limitów, opartych na naukowych zaleceniach, oraz pod ścisłą kontrolą i przy pełnym ich rejestrowaniu.

Dodatkowo, mimo że wieloryby są obecnie chronione przed „umyślnym niepokojeniem, połowami lub zabijaniem” w wodach Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, nadal dotyczą ich różne inne zagrożenia. Działania dotyczące sprzętu służącego do połowów zostały już wprawdzie podjęte, jednak pomocne byłoby, gdyby Komisja przedstawiła kolejne wnioski dotyczące ograniczenia, a tam, gdzie to możliwe, nawet likwidacji tych zagrożeń.

Podsumowując, ochrona wielorybów i innych waleni zależy ostatecznie od rozwoju środków będących przedmiotem powszechnie uzgodnionego porozumienia.

13. KULTURA - Wilno i Linz - Europejskie Stolice Kultury 2009

W 2009 roku zaszczytnym tytułem Europejskiej Stolicy Kultury podzieliły się Wilno i austriacki Linz. Podobnie jak ich poprzednicy w ubiegłych latach, oba miasta będą gościć liczne wydarzenia artystyczne i kulturalne. Stolice Kultury przyciągają co roku rzesze turystów. Nominacja stanowi dla miasta okazję, by na nowo zaistnieć na mapie Europy. Sami zaś mieszkańcy korzystają z inwestycji publicznych i 365 dni europejskiej sławy.

- **Linz**

Linz jest trzecim pod względem wielkości miastem w Austrii. Położony nad Dunajem

dosłownie tonie w zieleni. Ponad połowę miejskiego obszaru zajmują parki, łąki i malownicze wzgórza. Rozkwita również gospodarka Linzu, miejsc pracy jest więcej niż mieszkańców! Na odwiedzających Linz w tym roku czeka między innymi wystawa malarstwa i rzeźby z trzydziestu najbardziej prestiżowych muzeów i galerii z całego kraju: „The best of Austria”.

Kulturbaden, czyli Kąpielisko Kulturalne powstanie w Ottensheim, oddalonym o dwa kilometry od Linzu. Osia przedsięwzięcia zrealizowanego przez stowarzyszenie artystyczne VODA jest płynący przez obydwie miejscowości Dunaj. W programie między innymi dwudziestoczterogodzinny spektakl teatru wodnego przy zmiennym zanurzeniu, przystań papierowych statków, gdzie każdy będzie mógł zostać skutnikiem własnej łodzi oraz czerwcowy spływ z Ottensheim do Linzu przy akompaniamencie orkiestry.

- **Wilno**

Stolica Litwy, sześćsettyśmiczne Wilno, w historycznych murach przywita artystów i gości z całego świata. Europejska Szkoła Sztuk obejmie bogaty program oświatowy i kulturalny, na który złożą się warsztaty twórczości młodych artystów w zakresie kina, mediów i fotografii, teatru i tańca, sztuk wizualnych i stosowanych, muzyki, literatury i przekładów. Do migrującej po przestrzeniach miasta szkoły sztuki będzie zapraszany każdy chętny – by tworzyć, śpiewać, tańczyć, grać, majsterkować i odkrywać swoje zdolności.

Artscape to projekt prezentujący w Wilnie najoryginalniejszych współczesnych przedstawicieli sztuk wizualnych, jazzu i filmu z dwunastu Europejskich Stolic Kultury. Twórczość tych autorów zostanie zaprezentowana wraz z dziełami dwunastu najważniejszych litewskich twórców z tych samych dziedzin twórczości. Intensywny półtoraroczny program ma celu budowę kulturalnych mostów łączących byłe, obecne i przyszłe Europejskie Stolic Kultury.

14. INSTYTUCJE - Wybory Europejskie w dniu 7 czerwca 2009 r.

W niedzielę, 7 czerwca 2009 roku, Polacy wybiorą 50 eurodeputowanych, a w 27 krajach UE w sumie 736 posłów do Parlamentu Europejskiego zostanie wybranych pomiędzy 4 a 7 czerwca 2009. Liczba ta została określona przez Traktat Nicejski. Obecnie polskich obywateli w Brukseli reprezentuje 54 posłów. W Polsce, zasady przeprowadzania wyborów do Parlamentu Europejskiego reguluje ustawa z dnia 23 stycznia 2004 roku - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219). Wybory przeprowadza się w 13 okręgach wyborczych.

- **Ostateczna liczba posłów zależna od traktatów**

Ostateczna liczba posłów, którzy zostaną wybrani do PE na kadencje 2009-2014, może się jednak zmienić. Związane jest to z brakiem ratyfikacji Traktatu z Lizbony przez wszystkie 27 krajów członkowskich. Jeśli do czasu wyborów do PE w czerwcu 2009 roku Traktat nie zostanie ratyfikowany we wszystkich krajach Unii, odbędą się one według zapisów zawartych w Traktacie z Nicei. Jest to o tyle ważne, iż każdy z traktatów w inny sposób określa liczbę głosów przypadających poszczególnym państwom członkowskim.

Traktat Nicejski przewiduje, że liczba miejsc w Parlamencie nie może przekroczyć 736.

Polska miałaby 50 posłów do Parlamentu. Według Traktatu Lizbońskiego wszystkich posłów byłoby 750 plus przewodniczący. Wtedy Polsce przypadłoby 51 miejsc w PE.

Dlatego właśnie, w związku z niepewną sytuacją, podczas spotkania Rady Europejskiej 11-12 grudnia 2008 roku, wspólnie przyjęto następujący tekst zawarty w konkluzjach Rady: Traktat z Lizbony - środki przejściowe dotyczące składu Parlamentu Europejskiego.

W przypadku, gdy Traktat Lizboński wejdzie w życie po wyborach do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 2009, środki przejściowe zostaną przyjęte jak najszybciej, zgodnie z procedurą prawną niezbędną do zwiększenia liczby posłów aż do końca kadencji 2009-2014. Zgodnie z liczbami przewidzianymi w ramach Konferencji Międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony, liczba posłów z dwunastu państw członkowskich zostanie zwiększona. W związku z tym, łączna liczba deputowanych wzrośnie z 736 do 754 do końca kadencji 2009-2014. Głównym założeniem jest to, że zmiana ta powinna wejść w życie, jeśli to możliwe, w ciągu 2010 roku.

Jeśli Traktat Lizboński wejdzie w życie, Polska zyska dodatkowe jedno miejsce w PE, zwiększając tym samym swoje głosy z 50 (Traktat z Nicei) do 51 na okres do 2014 roku, kiedy odbędą się kolejne wybory europejskie.

- **Przedwyborczy niepokój Europejczyków**

Niestabilność gospodarcza, rosnące ceny i ogólny pesymizm Europejczyków wobec przyszłości ukazują ostatnie badania "Eurobarometru". Wyborcy w wyborach europejskich w zaplanowanych na czerwiec 2009 r., chcieliby się przekonać, że Unia Europejska może wspólnie przeciwstawić się fali rosnącej niepewności gospodarczej. Badanie zostało przeprowadzone w 27 krajach Unii Europejskiej w październiku i listopadzie 2008.

- **Europejczycy pesymistycznie o przyszłości gospodarczej**

Większość krajów europejskich ma przed sobą dłuższy okres słabych wyników gospodarczych. Powszechna recesja zaważyła wyraźnie na preferencjach wyborczych. Badania pokazują, iż opinia społeczna w całej Europie zdecydowanie zareagowała na konfrontację z trudną rzeczywistością. Ze szczególnym pesymizmem Europejczycy spoglądają na światową sytuację ekonomiczną. Aż 71% respondentów uważa, iż stan światowej gospodarki nie prezentuje się zachęcająco. Lepiej w opinii badanych wypada nasz europejski rynek - jedna trzecia obywateli sądzi, iż utrzymuje się on w dość dobrej kondycji.

- **Różnice indywidualne**

Badanie wykazało również spore kontrasty, jeśli chodzi o poziom optymizmu gospodarczego w poszczególnych krajach. Słowacy, którzy od początku 2009 roku są w strefie euro, mają dużo lepszy obraz własnej gospodarki niż przed dwoma laty. Największymi pesymistami są tutaj Węgrzy i Portugalczycy. Ocena sytuacji własnych gospodarstw domowych kształtuje się lepiej niż przekonania Europejczyków o ogólnym stanie gospodarki. Osobistą sytuację finansową oceniło dobrze 64% badanych, a 56 procent wyraziło zadowolenie ze swojej obecnej sytuacji zawodowej.

- **Inflacja, bezrobocie, emerytury**

Inflacja i wzrost cen znalazły się jesienią 2008 roku na czele listy gospodarczych obaw Europejczyków. Aż w 15 państwach członkowskich wymieniano inflację jako podstawowe zagrożenie, najczęściej martwili się nią Austriacy. Największe zaniepokojenie sytuacją gospodarczą wykazali Holendrzy. Respondenci obawiają się również imigracji i bezrobocia. Martwi ich też stan opieki zdrowotnej i systemu emerytalnego.

➤ **Pozytywnie o członkostwie w UE**

Członkostwo w Unii Europejskiej postrzegane jest pozytywnie przez większość jej mieszkańców. 53% Europejczyków zdecydowanie popiera obecność ich kraju w UE. Jedynie 15% uważa zdecydowanie inaczej. Odsetek eurosceptyków znacznie różni się w poszczególnych krajach.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska³

³ Na podstawie debat komisji w Parlamencie Europejskim i informacji prasowych PE.